

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТУ БІЗНЕС-ДІЯЛЬНОСТІ

студентки 2-го курсу СО «Магістр»
денної форми навчання
освітньо-професійної програми Бізнес-консалтинг
ЦАПОК Стефанії Василівни

Науковий керівник
к.е.н., доцент ЛИТВИНЕНКО Тетяна Миколаївна

Засвідчую, що в цій дипломній
роботі немає запозичень із праць
інших авторів без відповідних посилань

Студент _____
(підпис)

Робота допущена до захисту в ЕК рішенням кафедри економіки підприємства від
«12» грудня 2022 р., протокол №6.

Завідувач кафедри економіки підприємства,
доктор економічних наук, професор
ФИЛЮК Галина Михайлівна _____
(підпис)

Київ – 2022

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1.....	8
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАСТОСУВАННЯ АНАЛІТИЧНИХ ПРОЦЕДУР В АУДИТІ	8
1.1. Поняття аналітичних процедур в аудиті, їх види	8
1.2. Цілі аналітичних процедур в аудиті.....	12
1.3. Правове забезпечення аудиторської діяльності.....	13
Висновки до Розділу 1	17
РОЗДІЛ 2. ВИКОРИСТАННЯ АНАЛІТИЧНИХ ПРОЦЕДУР В АУДИТІ ПІДПРИЄМСТВА	18
2.1. Загальний аналітичний огляд (проміжний та остаточний) фінансової звітності	18
2.2. Оцінка впливу зовнішніх факторів на елементи фінансової звітності	33
2.3. Аналітичні процедури в аудиті підприємства	35
Висновки до Розділу 2	37
РОЗДІЛ 3. НЕОБХІДНІСТЬ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗДІЙСНЕННЯ АНАЛІТИЧНИХ ПРОЦЕДУР В АУДИТОРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	39
3.1. Ризики аналітичних процедур.....	39
3.2. Вдосконалення здійснення аналітичних процедур на основі застосування новітніх облікових процедур.....	43
3.3. Доцільність проведення аудиту за ініціативою суб'єктів господарювання	45
Висновки до Розділу 3	47
ВИСНОВКИ	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	50
ДОДАТКИ	54

Анотація
дипломної роботи на тему «Аналітичне забезпечення аудиту бізнес-діяльності
(на прикладі АТ «Банк»)
студентки 2 курсу магістратури спеціальності 051 Економіка, освітньої програми «Бізнес-
консалтинг»
Цапок Стефанії Василівни.
Київ, 2022.

Дипломна робота присвячена огляду теоретичних засад аналітичних процедур, їх практичному використанню при проведенні аудиту, а також проблематиці їх використання та вдосконаленню аналітичних процедур при проведенні аудиту банку.

В роботі було запропоновано можливі підходи щодо удосконалення аналітичних процедур в процесі аудиту банку. Об'єктом дослідження було визначено процес розробки аналітичного забезпечення аудиту банку.

Ключові слова: аналітичні процедури, аудит, фінансова звітність, аудит банку, аналітика, аудиторська практика.

Abstract

thesis on the topic «Analytical support for the audit of business activities (on the example of join-stock company «Bank»)»
students of the 2nd year of the master`s degree in the specialty 051Economics, education program «Business consulting»
Tsapok Stefaniia Vasilivna.
Kyiv, 2022.

The thesis is devoted to the review of the theoretical foundations of analytical procedures, their practical use in conducting audits, as well as the problems of their use and improvement of analytical procedures in conducting bank audits.

The paper proposed possible approaches to improving analytical procedures in the bank audit process. The object of the study was the process of developing analytical support for the bank audit.

Keywords: analytical procedures, audit, financial reporting, bank audit, analytics, audit practice.

ВСТУП

Аналітичні процедури є одним із головних компонентів сучасного аудиту підприємств та фінансових установ. Вони є інструментом збору, обробки та аналізу фінансової та нефінансової інформації задля достовірної оцінки незалежними аудиторами фінансової звітності.

Аналітичні процедури є одним із засобів отримання та підвищення рівня впевненості, тому необхідність їх застосування на сьогоднішній день зростає, як на українському ринку так і закордоном. Аудиторські компанії, проводячи аудит підприємства, використовують аналітичні процедури для отримання доказів з високим рівнем впевненості.

Актуальність теми. Наразі зростає частка компаній, як в українській так і зарубіжній практиці, яким необхідний зовнішній аудит. Це стосується підприємств та установ, які займаються виробництвом, торгівлею, банківською справою та іншими видами діяльності. Тому аудит постійно перебуває в центрі уваги вчених та практиків задля вдосконалення питань теорії і методології, регулювання та організації процесу аудиту, а також цікавить безпосередньо власників підприємств, які прагнуть прозорості та ефективності свого бізнесу. Багато національних практиків вважають, що аудит це набір технічних процедур. Однак, використовуючи тільки їх, не можна буде сформулювати повноцінну думку щодо достовірності фінансової звітності підприємства. Тому важливим залишається питання забезпечення комплексного підходу до виконання роботи в процесі аудиту, зокрема використання аналітичних процедур.

Мета дослідження. На основі дослідження та критичного оцінювання існуючого стану та процедур здійснення аудиту в Україні обґрунтувати конкретні напрями удосконалення аналітичних процедур в процесі аудиту банку.

Завдання дослідження. Відповідно до мети, визначено такі основні завдання дослідження:

1. проаналізувати та надати оцінку практичному використанню аналітичного забезпечення аудиту в сучасній Україні;
2. узагальнити результати зарубіжних та вітчизняних наукових досліджень щодо застосування аналітичних процедур в аудиторській практиці;
3. сформулювати основні положення методології використання аналітичних процедур в аудиті банку;
4. проаналізувати класифікації аналітичних процедур;
5. запропонувати методологічні й організаційні правила контролю з використанням аналітичних процедур;
6. показати, яку роль відіграють аналітичних процедури в сучасному аудиті банку;
7. проаналізувати стан здійснення аналітичних процедур в аналітичному забезпеченні діяльності передового банку України та сформулювати пропозиції щодо їх вдосконалення .

Об'єкт: процес застосування аналітичних процедур в ході проведення аудиту банку.

Предметом дослідження: теоретичні та практичні аспекти вдосконалення розробки процедур аналітичного забезпечення аудиту банку.

Методи дослідження. Дослідження базується на вивченні практики реального застосування аналітичних процедур при проведенні аудиту конкретного банку та на наукових принципах і методах, які зазначено в науковій літературі та законах. Були використані методи порівняння, групування, причинно-наслідкові, теоретичні та емпіричні. Теоретико-методологічною основою даного дослідження є наукові праці вітчизняних вчених та зарубіжних практиків в аудиті та бухгалтерському обліку, а також міжнародні стандарти, правила та законодавчі документи, що стосуються аудиту.

Відомості про теоретичну та практичну значущість. Практична значущість аналітичних процедур полягає в тому, що вони дають аудитору великий відсоток впевненості, при цьому потребуючи менше затрат часу та є більш ефективними ніж, наприклад, тестування деталей. Щодо теоретичної значущості, то це забезпечення впевненості в поєднанні з іншими видами аудиторських процедур, стосовно того, на що вказують показники фінансової звітності.

Відомості про новизну. В роботі були використані та адаптовані до конкретного банку відомі методи аналітичних процедур такі як: арифметична перевірка розрахунків, аналіз отриманої інформації від замовника аудиту, дослідження фінансових та економічних показників підприємства та співставлення з ринковими даними, зіставлення фінансової та нефінансової інформації про діяльність підприємства, а також оцінка співвідношень між різними статтями звітності і зіставлення їх з даними попередніх періодів, аналіз структури та складу окремих статей фінансової звітності.

Відомості про апробацію. Одним із найважливіших інструментів аудиту на сучасному етапі його розвитку є аналітичні процедури, які є засобом збору, аналізу та оцінки фінансової інформації, з метою оцінки фінансового стану підприємства, виявлення джерел доступного фінансування та визначення можливості та доцільності його вдосконалення.

Керівництво товариства з обмеженою відповідальністю «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» підтверджує практичне використання результатів дослідження Цапок Стефанії Василівни на тему «Аналітичні процедури в аудиті».

В результаті наукового дослідження та поглибленого вивчення питань з проведення аналітичних процедур в аудиті, Товариством прийнято до уваги висновки кваліфікаційної магістерської роботи та застосовано у процесі виконання аудиту.

Відомості про структура роботи. Робота складається із вступу, трьох основних розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАСТОСУВАННЯ АНАЛІТИЧНИХ ПРОЦЕДУР В АУДИТІ

1.1. Поняття аналітичних процедур в аудиті, їх види

Аналітичні процедури є важливою частиною процесу аудиту і складаються з оцінки фінансової інформації, зробленої шляхом вивчення вірогідних зв'язків як між фінансовими, так і нефінансовими даними.

Згідно з Міжнародними Стандартами Аудиту (далі МСА) 520 «Аналітичні процедури», «аналітичні процедури – це оцінки фінансової інформації, зроблені на основі аналізу очікуваних взаємозв'язків між фінансовими та нефінансовими даними, що охоплюють необхідне вивчення ідентифікованих відхилень або взаємозв'язків, які не узгоджуються з іншою доречною інформацією чи значно відрізняються від очікуваних величин»[3, с.491].

Аналітичні процедури варіюються від простих порівнянь до використання складних моделей, що включають велику кількість взаємозв'язків і елементів даних. Основна передумова, яка лежить в основі застосування аналітичних процедур, полягає в тому, що правдоподібні зв'язки між даними можуть обґрунтовано існувати та тривати за відсутності відомих умов, що свідчать про протилежне. Особливі умови, які можуть спричинити зміни в цих зв'язках, включають, наприклад, конкретні незвичайні операції або події, зміни в бухгалтерському обліку, зміни в бізнесі, випадкові коливання або викривлення.

Встановлено, що рівень використання аналітичних процедур в практиці має певну тенденцію до зростання. Це зумовлено підвищенням вимог до обґрунтованості і доказовості професійного судження в аудиторських висновках,

щодо достовірності не тільки фінансової звітності підприємства, але й його інвестиційної привабливості та підтвердження безперервності діяльності, що досягається через диверсифікацію процедур аудиту та включенням до їх складу аналітичних процедур з аналізу господарської діяльності суб'єктів господарювання [9, с.7].

Найпоширеніші види аналітичних процедур включають наступне:

Порівняння. Порівняння є найпоширенішою формою аналітичних процедур. Аудитори використовують його для порівняння фактичних цифр із попередніми періодами або середніми показниками по галузі в цілому.

Аналіз співвідношень. Аналіз співвідношень (коефіцієнтний аналіз) також є відомим методом, який використовується під час аналітичних процедур. Він передбачає розгляд одного показника відносно іншого. Зазвичай аудитори також використовують його для порівняння показників за попередні періоди або середніх показників по галузі з поточними періодами.

Аналіз трендів. Аналіз трендів є поширеним видом аналітичних процедур. Цей метод передбачає вивчення тенденцій за попередні періоди та розробку, на їх основі, очікувань. Згодом аудитори можуть порівняти цю інформацію з фактичними результатами аналітичних процедур.

Аналітичні процедури також можна класифікувати за такими ознаками:

Рис.1.1. Класифікація аналітичних процедур

Джерело: узагальнено автором на основі джерела [8, с.177]

Основою складання програм аудиту є Міжнародні стандарти аудиту, зокрема МСА 500 «Аудиторські докази». Проте, ні в глосарії, ні в тексті стандартів не

використовується термін «метод» чи «прийом». Натомість скрізь мова йде про «процедури аудиту», а безпосереднє тлумачення цього терміну відсутнє.

Аналітичні процедури Дорош Н. І. визначає, як вид незалежних процедур, які полягають у виявленні, аналізі та оцінці показників і тенденцій, а також співвідношень між показниками фінансово-економічної діяльності економічного суб'єкта, що перевіряється [10, с.322]. А згідно з Гизятова А. Ш. під аналітичними процедурами в аудиті розуміють, «методи та прийоми економічного аналізу, що використовуються в процесі збору аудиторських доказів» [11, с.28].

Зарубіжні економісти дещо інакше трактують поняття аудиторських процедур. Так, Аренс Е. А. і Лоббек Дж. К. під аудиторськими процедурами розуміють «групи конкретних детальних інструкцій про особливості збирання свідчень того чи іншого типу на кожному етапі аудиту» [6, с. 169].

На мою думку, аналітичні процедури в аудиті – засоби отримання впевненості, які можуть варіюватись від простих порівнянь до складного аналізу з використанням статистичних методів, на які покладаються старші аудитори, при формуванні думки щодо незалежного аудиторського висновку.

Класифікація аналітичних процедур аудиту є одним із ключових моментів теорії та практики аудиту на всіх етапах аудиторського процесу. Існуючі класифікації аналітичних процедур акцентують увагу на сутності процедур, але у відриві від поетапної аудиторської перевірки відображають тільки окремі класифікаційні ознаки. Міжнародні стандарти аудиту пропонують деякі аудиторські процедури як основу для одержання інформації для підготовки обґрунтованого аудиторського висновку. МСА 500 «Аудиторські докази» параграф 19 класифікує аудиторські процедури на:

а) процедури оцінки ризиків: для вивчення специфіки діяльності підприємства, системи внутрішнього контролю, оцінки ризиків суттєвого викривлення на рівні фінансових звітів та тверджень;

б) тести контролю: для перевірки операційної ефективності процедур контролю в запобіганні або виявленні та виправленні суттєвих викривлень на рівні тверджень;

в) процедури за суттю: включають перевірку докладної інформації про класи операцій, залишки на рахунках та розкриття інформації і аналітичні процедури по суті.

1.2. Цілі аналітичних процедур в аудиті

Основною метою застосування аналітичних процедур є виявлення наявності чи відсутності незвичайних або спотворених фактів і результатів господарської діяльності, які ідентифікують потенційні зони ризику, що потребують особливої уваги аудитора.

Цілями аналітичних процедур можна вказати:

- а) визначити аспекти бізнесу клієнта, які не є очевидними;
- б) оцінити фінансовий стан суб'єкта господарювання та перспектив безперервності його діяльності;
- в) визначити незвичні елементи у фінансових звітах або окремих рахунках;
- г) допомогти аудиторам у виявленні випадків помилок і шахрайства у фінансових звітах;
- д) забезпечити основи для оцінки ризиків суттєвих викривлень.

Аналітичні процедури використовуються протягом усього процесу аудиту та проводяться з трьома основними цілями:

1) Попередній аналітичний огляд – оцінка ризику (вимагається МСА 315 «Істотність при плануванні та проведенні аудиту»)

Попередні аналітичні аналізи виконуються, щоб отримати розуміння бізнесу та його середовища (наприклад, фінансові показники порівняно з попередніми роками та відповідними галузями та порівняльними групами), щоб допомогти оцінити ризик суттєвих викривлень з метою визначення характеру, часу та

масштабу процедури аудиту, тобто: допомогти аудитору розробити стратегію та програму аудиту.

2) Аналітичні процедури по суті

Аналітичні процедури використовуються як процедури перевірки по суті, якщо аудитор вважає, що використання аналітичних процедур може бути ефективнішим або результативнішим, ніж тестування деталей щодо зниження ризику суттєвих викривлень на рівні тверджень до прийнятно низького рівня.

3) Фінальний аналітичний огляд (вимагається МСА 520 «Аналітичні процедури»)

Аналітичні процедури виконуються як загальний огляд фінансових звітів наприкінці аудиту, щоб оцінити, чи вони узгоджуються з розумінням суб'єкта аудитором. Остаточні аналітичні процедури не проводяться для отримання додаткової суттєвої впевненості. У разі виявлення порушень, оцінку ризику необхідно провести повторно, щоб розглянути необхідність додаткових процедур аудиту.

Застосування аналітичних процедур дозволяє підвищити рівень якості аудиту та скоротити кількість часу на його проведення.

1.3. Правове забезпечення аудиторської діяльності

В цілому правова система регулювання аудиторської діяльності в Україні включає 6 рівнів:

I рівень: Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» №2285-ІХ від 07.02.2018 зі змінами та доповненнями, а також інші закони, які регламентують проведення аудиту;

II рівень: нормативні акти міністерств та відомств, що встановлюють проведення аудиту для конкретних галузей, організацій, установ, погоджені з

Аудиторською палатою України (АПУ) та / або Органом суспільного нагляду за аудиторською діяльністю (ОСНАД);

III рівень: Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг;

IV рівень: документи АПУ, що регулюють аудиторську діяльність в Україні;

V рівень: стандарти роботи внутрішнього аудиту;

VI рівень: договір на проведення аудиту або надання аудиторських послуг [2].

Нижче подано короткий опис зазначених вище рівнів:

I рівень: Правові засади здійснення аудиту фінансової звітності, провадження аудиторської діяльності в Україні та регулювання відносини, що виникають при її провадженні визначаються Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», прийнятим 22 квітня 1993 року (оновлена редакція від 31 травня 2022 року) [35]. Цей Закон визначає правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні і спрямований на створення системи незалежного фінансового контролю з метою захисту інтересів користувачів фінансової та іншої економічної інформації. Порядок проведення аудиту, вимоги до суб'єктів аудиторської діяльності додатково визначаються в багатьох інших Законах України, зокрема: «Про банки і банківську діяльність», 2001, №5-6, ст.30 зі змінами №2510-IX від 01.10.2022», «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки 2006, №31, ст.268 зі змінами №2479-IX від 19.08.2022», «Про акціонерні товариства 2008, №50-51, ст.384 зі змінами №1630-IX від 6.10.2021», «Про зовнішньоекономічну діяльність 1991, №29, ст.377 зі змінами №1591-IX від 01.08.2022», «Про режим іноземного інвестування 1996, №19, ст.81 зі змінами №2463-IX від 17.08.2022», «Про господарські товариства 1991, №49, ст.682 зі змінами №720-IX від 03.07.2020 №47, ст.408», «Про товарні біржі 1992, №10, ст.139 зі змінами №1587-IX від 05.08.2021», «Про страхування 1996, №18, ст.78 зі змінами №2382-IX від 03.08.2022», «Кодекс України з процедур банкрутства, документ 2597-VIII від 12.01.2022» та інші.

II рівень. У певних секторах економіки регуляторна функція стосовно аудиту проводиться такими органами як Національний банк України, Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Державна комісія з регулювання ринку фінансових послуг, які встановлюють норми проведення аудиту банків, небанківських фінансових установ, емітентів цінних паперів.

III рівень: Стандарти аудиту формують єдині основні вимоги до його якості та надійності і забезпечення відповідного рівня гарантій щодо результатів аудиторської перевірки при їх дотриманні. Вони видаються Міжнародною федерацією бухгалтерів через Раду з Міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості. Міжнародна федерація бухгалтерів (далі – «МФБ») є всесвітньою організацією захисту прав бухгалтерів, в основному для професій фінансового обліку та аудиту. МФБ була заснована 7 жовтня 1977 році, налічує понад 175 організацій-членів у більш ніж 130 країнах, що представляють понад 3 мільйона бухгалтерів-практиків, які працюють у державних, промислових та торгових секторах. МФБ одна в світі бухгалтерська організація яка має сильну міжнародну підтримку. Організація підтримує розробку, прийняття та впровадження міжнародних стандартів бухгалтерської освіти, етики, аудиту. Він підтримує чотири незалежні ради зі встановлення стандартів, які встановлюють міжнародні стандарти в галузі етики, аудиту, бухгалтерської освіти та бухгалтерського обліку. МФБ також видає вказівки для заохочення високоякісної роботи професійних бухгалтерів у сфері бухгалтерського обліку малого та середнього бізнесу [4].

IV рівень: документи АПУ, що регулюють аудиторську діяльність в Україні.

V рівень: Внутрішні стандарти аудиторської діяльності – це документи, які деталізують і регламентують єдині вимоги до документування та проведення аудиторських послуг.

VI рівень: Договір на проведення аудиту є основним документом, який засвідчує факт досягнення домовленості між замовником та виконавцем про проведення аудиторської перевірки. Договір містить: предмет, обов'язки сторін, вартість робіт і порядок розрахунку, порядок здавання-прийняття робіт,

відповідальність сторін, умови щодо конфіденційності та вирішення спорів, опис непередбачених обставин та їх вплив на виконання умов договору, термін дії договору, інші умови, юридичні адреси й реквізити сторін [2].

Висновки до Розділу 1

У процесі складання аудиторської програми важливе значення має глибоке розуміння суті і призначення процедур аудиту. В економічній літературі цьому питанню приділяється достатньо велика увага. Проте серед економістів спостерігаються різні підходи щодо визначення суті аудиторських процедур та їх ролі в процесі аудиту.

Аналітичні процедури є одним із головних інструментів в роботі із фінансовою інформацією підприємства, під час проведення аудиту. Завдяки комплексу процедур, включаючи аналітичні, аудитор може підвищити якість аудиту та зменшити ризики до мінімальних значень. Кожен документ, який був наданий компанією-замовником, повинен бути проаналізований та задокументований належним чином, відповідно до аудиторських стандартів імплементованих або ж ратифікованих в Україні.

Існує ряд видів аналітичних процедур, які використовуються на різних етапах проведення аудиту. За допомогою них можна на попередньому етапі аудиту відслідкувати, де можуть бути значні відхилення від заданих очікувань та розробити заходи задля їх перевірки. Важливо розуміти задля якого завдання та мети, будуть використані аналітичні процедури.

Перевагою аналітичних процедур є їх відносно низька вартість та відносно невелика кількість годин, яку інвестує аудитор у виконання завдання, при цьому ефективність процедур висока.

Згідно міжнародним стандартам аудиту, аудитор повинен використовувати та розробляти аналітичні процедури для кожного значного класу операцій (рахунків), залишків на рахунках та розкриття інформації, незалежно від оцінених ризиків суттєвого викривлення.

РОЗДІЛ 2. ВИКОРИСТАННЯ АНАЛІТИЧНИХ ПРОЦЕДУР В АУДИТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Загальний аналітичний огляд (проміжний та остаточний) фінансової звітності

Для аналізу було обране акціонерне товариство «Банк». «Банк» був створений в 199X році згідно з Указом Президента України №X та, того ж року, отримав свою першу ліцензію від Національного банку України. «Банк» є акціонерним товариством, 100% акцій якого належать Державі в основі Кабінету Міністрів України. Структура складається з Головного банку, XX філій та XX відділень в Україні і має представництва за межами України. Банк та його філії є єдиною юридичною особою. Входить в десятку найбільших банків України та посідає одне з перших місць за депозитами серед усіх банків України. Наразі «Банк» має диверсифіковану клієнтську базу, що включає значну кількість великих промислових і державних підприємств. Він приймає вклади від фізичних та юридичних осіб, надає кредити, здійснює платіжне обслуговування в Україні та переказ коштів за кордон, операції з обміну іноземних валют, інвестує кошти, здійснює розрахунково-касове обслуговування клієнтів та надає інші банківські послуги.

Крім цього, «Банк» розширює спектр продуктів за програмами міжнародного фінансування та операції з деривативами. Також, Банк пропонує корпоративні єврооблігації, які розміщені на міжнародних фондових ринках та допущені до обігу на українських біржах.

Основними факторами прибуткової діяльності банку у 2021 році стали вжиття заходів з підвищення операційної ефективності банку та продовження зваженої кредитної політики.

Зазвичай для проміжного та остаточного аналітичного огляду використовують наступні форми звітності: Баланс (Звіт про фінансовий стан) та Звіт про прибуток або збиток. Для цієї процедури вираховується зміна за звітний

рік кожної окремої статті в грошовому вираженні, темп приросту відносно попереднього облікового періоду.

Одним із головних показників є суттєвість зміни, яка визначається на основі матеріальності, що визначена для аудиторського проєкта. Якщо зміна менша за поріг суттєвості та не містить в собі ризиків, то надалі не потрібно здійснювати жодних процедур та пояснень для статті. Матеріальна зміна чи ні залежить від номінального значення зміни, а також якщо відносний приріст зріс або зменшився у межах 10%. Для «Банку» на основі методики аудиторської компанії старшим експертом з аудиту була визначена матеріальність на рівні 124,000 тисяч гривень.

Таблиця 2.1

Загальний аналітичний огляд Балансу АТ «Банк» (тис. грн.)

Актив	Станом на 31 грудня 2021	Станом на 31 грудня 2020	Зміна	Темп приросту	Суттєва зміна
Грошові кошти та їх еквіваленти	21,441,185	24,956,472	(3,515,287)	-14%	Так
Кредити та аванси банкам	4,135,084	185,080	3,950,004	2134%	Так
Кредити та аванси клієнтам	43,369,871	48,030,166	(4,660,295)	-10%	Так
Інвестиції в цінні папери	33,097,920	44,363,327	(11,265,407)	-25%	Так
Похідні фінансові активи	291,370	4,115	237,255	438%	Так
Інвестиції, облік яких ведеться за методом участі в капіталі	0	0	0	0%	Ні
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	0	0	0	0%	Ні
Інвестиційна нерухомість	492,027	571,725	(79,698)	-14%	Так
Негрошові активи, передані у заставу, які одержувач має право, за договором або за звичаєм,	0	0	0	0	Ні

продати чи перезаставити					
Поточні податкові активи	125,079	125,159	(0,80)	0	Ні
Торговельна та інша дебіторська заборгованість	0	0	0	0	Ні
Відстрочені податкові активи	595,151	587,686	7,465	1%	Ні
Гудвіл	0	0	0	0	Ні
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	37,231	24,675	12,556	51%	Ні
Основні засоби	925,233	983,877	(58,644)	-6%	Ні
Інші фінансові активи	88,798	70,500	18,298	26%	Ні
Інші нефінансові активи	146,141	198,392	(52,251)	-26%	Так
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам	4,165	11,120	(6,955)	-63%	Ні
Загальна сума активів	104,749,255	120,162,294	(15,413,039)	-13%	
Зобов'язання					
Кошти банків	12,788,685	8,751,819	4,036,866	46%	Так
Кошти клієнтів	60,919,098	57,790,919	3,128,179	5,5%	Так
Похідні фінансові зобов'язання	3	561	(558)	-99%	Ні
Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0	0	0	Ні
Інші залучені кошти	13,618,827	21,580,655	(7,961,828)	-37%	Так
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	0	0	0	0	Ні
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	145,493	67,765	77,728	114,7%	Так
Забезпечення винагород працівникам	0	0	0	0	Ні
Інше забезпечення	280,451	125,546	154,905	124%	Так

Інші фінансові зобов'язання	298,008	744,083	(446,075)	-60%	Так
Інші нефінансові зобов'язання	247,733	260,870	(13,137)	-5%	Ні
Поточні податкові зобов'язання	0	0	0	0	Ні
Відстрочені податкові зобов'язання	0	0	0	0	Ні
Субординований борг	1,802,799	2,170,588	(367,789)	-17%	Так
Зобов'язання, включені до груп вибуття, класифікованих як утримувані для продажу	0	0	0	0	Ні
Загальна сума зобов'язань	90,101,097	91,492,245	(1,391,148)	-1,5%	
Власний капітал та зобов'язання					
Статутний капітал	22,785,020	22,785,020	0	0	Ні
Нерозподілений прибуток	(16,826,885)	(18,294,819)	1,467,934	8%	Так
Емісійний дохід	0	0	0	0	Ні
Результат від операцій з акціонером	317,551	317,551	0	0	Ні
Актuarні різниці (прибутки/збитки)	0	0	0	0	Ні
Власні викуплені акції	0	0	0	0	Ні
Інша частка участі в капіталі	0	0	0	0	Ні
Резервні та інші фонди банку	0	0	0	0	Ні
Інші резерви	(49,314)	262,841	(312,155)	119%	Так
Загальна сума власного капіталу, що відноситься до власників материнського підприємства	6,226,372	5,070,593	1,155,779	23%	
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань	96,327,469	96,562,838	(235,369)	-0.25%	

Джерело: Побудовано автором на основі модифікованих даних «Банку»

Суттєва зміна за звітний рік відбулась за наступними статтями, більш детально буде описано про основні найбільш суттєві змін за наступними статтями:

Грошові кошти та їх еквіваленти. До цього класу належать короткострокові депозити та кредити овернайт у банках, депозитні сертифікати НБУ, кошти на поточному рахунку в НБУ та готівка, які не обтяжені договірними зобов'язаннями та як не є знеціненими. З аналізу проведеного нижче в *Таблиці 2.2* видно, що грошові кошти та їх еквіваленти у поточному періоді зменшились на 14% або на 3 515 287 тис. грн. порівняно з минулим періодом.

Таблиця 2.2

Структура грошових коштів та їх еквівалентів

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.	Зміна	Темп приросту
Грошові кошти				
Готівка	672,290	821,770	(149,480)	-18%
Поточний рахунок в Національному банку України	1,239,853	1,242,057	(2,204)	0,2%
Кореспондентські рахунки у банках	7,889,312	10,694,067	(2,804,755)	26%
Депозити та кредити овернайт у банкам	1,462,136	3,241,080	(1,778,944)	55%
Грошові еквіваленти				
Депозитні сертифікати Національного банку України	8,002,436	6,001,680	2,000,756	218%
Короткострокові депозити, класифіковані як грошві еквіваленти	2,183,565	2,968,931	(785,366)	27%
Мінус – резерв за очікуваними кредитними збитками	(8,407)	(13,113)	4,706	36%
Всього	21,441,185	24,956,472	(3,515,287)	-14%

Джерело: Побудовано автором на основі модифікованих даних «Банку»

Основною причиною стрімкого падіння залишку грошових коштів є кореспондентські рахунки у банках, зміна сягає 2 804 755 тис грн. Суми коштів на кореспондентських рахунках є волатильними та залежать від бізнес-необхідності в розрахунках клієнтів банку. Зменшилась кількість грошових коштів у п'яти банках

країн-членів ОЕСР, а вони є основними контрагентами Банку при здійсненні міжнародних розрахунків. Сума зменшилась на 45% за порівнювальні періоди.

Збільшення депозитних сертифікатів Національного банку України пояснюється інвестуванням вільних коштів, номінованих у гривні (за рахунок залучених коштів клієнтів та погашення цінних паперів) у високо ліквідні інструменти з вищою процентною ставкою та короткостроковим терміном погашення, для можливості переміщення коштів для видачі кредитів клієнтам.

Кредити та аванси банкам. З аналізу проведеного нижче в Таблиці 2.3 видно, що кредити та аванси банкам у поточному періоді збільшились на 2134% або на 3 950 004 тис. грн. порівняно з минулим періодом.

Таблиця 2.3

Структура кредитів та авансів банкам

Стаття	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.	Зміна	Темп приросту
Кредити та аванси банкам				
Депозити в інших банках	4,069,070	149,831	3,919,239	2616%
Короткострокові	3,903,882	32,144	3,871,738	12045%
Довгострокові	165,188	117,687	47,501	40%
Кредити, надані іншим банкам	66,014	35,249	30,765	87%
Короткострокові	0	14,505	(14,505)	-100%
Довгострокові	66,014	20,744	45,270	218%
Загальна сума кредитів та авансів банкам	4,135,084	185,080	3,950,004	2134%

Джерело: Побудовано автором на основі модифікованих даних «Банку»

Основною причиною стрімкого зростання кредитів та авансів банку є короткострокові депозити в інших банках, зміна сягає 3 871 738 тис грн.

Станом на 31 грудня 2021 року, кредити та аванси банкам включають гарантійні депозити на суму 4 038 789 тис. грн., в той час як в 2020 році, ця сума складала усього 130 758 тис. грн. Зміна стосується збільшенню гарантійного рахунку НБУ за кредитом рефінансування.

Протягом 2020 року Банком було здійснено погашення кредитів, наданих іншим банкам, за рахунок заставного майна 6 923 тис.грн, в тому числі за рахунок прийняття у власність заставного майна вартістю 6 317 тис.грн., яке включене до статті «Необоротні активи, утримані для продажу» та за рахунок реалізації заставного майна вартістю 606 тис. грн.

Кредити та аванси клієнтам. Найбільше банк надав кредитів підприємствам, що працюють в галузях сільського господарства та харчовій промисловості та енергетиці. З аналізу проведеного нижче в Таблиці 2.4 видно, що кредити та аванси банкам у поточному періоді зменшились на 10% або на 4 660 295 тис. грн. порівняно з минулим періодом.

Таблиця 2.4

Структура кредитів та авансів клієнтам

Стаття	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.	Зміна	Темп приросту
Кредити та аванси клієнтам				
Юридичні особи	28,632,675	38,505,692	(9,873,017)	-26%
Державні підприємства	13,999,489	8,442,414	5,557,075	66%
Фізичні особи	737,707	1,082,060	(344,353)	-32%
Всього	43,369,871	48,030,166	(4,660,295)	-10%

Джерело: Побудовано автором на основі модифікованих даних «Банку»

Основною причиною зменшення залишку кредитів та авансів клієнтам є зменшення частки кредитування юридичних осіб, зміна сягає 9 873 017 тис грн.

Протягом 2021 року зросла частка державних підприємств на 66%, а саме через кредити надані органам державного управління, у 2021 році їх сума склала 2 760 190 тис. грн., тоді як в 2020 році 501 430 тис. грн.

Інвестиції в цінні папери. З аналізу проведеного нижче в Таблиці 2.5 видно, що інвестиції в цінні папери у поточному періоді зменшились на 25% або на 11 265 407 тис. грн. порівняно з минулим періодом.

Таблиця 2.5

Структура інвестицій в цінні папери в

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.	Зміна	Темп приросту
Інвестиції в цінні папери				
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через прибутки або збитки	11,659,556	14,504,261	(2,844,705)	-20%
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	6,368,676	7,271,761	(903,085)	-12%
Інвестиційні цінні папери за амортизованою вартістю	15,069,688	22,587,305	(7,517,617)	-33%
Всього	33,097,920	44,363,327	(11,265,407)	-25%

Джерело: Побудовано автором на основі модифікованих даних «Банку»

Основною причиною зменшення інвестицій в цінні папери є зменшення залишку інвестиційних паперів за амортизованою вартістю, зміна сягає 7 517 617 тис. грн. та інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибутки або збитки, зміна сягає 2 844 705 тис. грн.

Якщо більш детально розглядати інвестиційні папери за амортизованою вартістю, однією з вагомих причин зменшення є зменшення частки облігацій внутрішньої державної позики, сума яких 3 492 975 тис. грн. в 2021 році була передана у заставу в якості забезпечення за кредитами, отриманими від Національного Банку України.

Станом на 31 грудня 2021 року державні облігації зменшились на 4 693 013 тис. грн., що пов'язано з погашенням облігацій на суму 9 367 427 тис. грн., через термін погашення. Також Банк залучив нові державні облігації на суму 4 671 266 тис. грн., з терміном погашення в кінці 2022 року.

Також в 2021 році порівняно з 2020 роком, було зменшено частку облігацій підприємства на 2 940 061 тис. грн., або на 30% за рахунок погашення цінних паперів підприємство «Х» балансовою вартістю 2 850 375 тис. грн.

Похідні фінансові активи. Збільшення непогашеного залишку похідних фінансових активів у суму 237 255 тис грн., пов'язане в основному з операціями Банку з SWAP. Протягом 2020 року Банк брав участь в аукціоні процентного свопу на суму кредиту залученого від НБУ в рамках вкладень в цінні папери компанії «У». Станом на 31 грудня 2021 року справедлива вартість цього похідного інструменту становить 291 372 тисячі гривень. Збільшення справедливої вартості пов'язане зі збільшенням умовної суми. Протягом 2021 року умовна сума деривативів зросла з 3 411 203 тис. грн. до 4 324 703 тис. грн., за рахунок відкриття нових 19 траншів на суму 912 500 тис. грн.

Інвестиційна нерухомість. Первісно визначається за собівартістю, включаючи витрати на проведення операцій, а вже потім переоцінюється за справедливою вартістю. Для Банку це нерухоме майно, яке він може здавати в оренду та отримувати кошти. Інвестиційна нерухомість не використовується Банком в основній діяльності. Більш детальний аналіз представлений в *Таблиці 2.6*

Таблиця 2.6

Рух за статтею інвестиційна нерухомість

Стаття	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.	Зміна	Темп приросту
Інвестиційна нерухомість станом на 1 січня	571,725	517,793	53,932	10,5%
Надходження	66,591	-	-	100%
Чистий прибуток від коригування справедливої вартості	18,494	53,505	(35,011)	-65%
Переведення з категорії «Непоточні активи, класифіковані як утримані для продажу»	6,318	427	5,891	1380%
Переведення до категорії «Основні засоби»	(3,402)	-	-	-100%
Реалізація об'єктів інвестиційної нерухомості	(167,699)	-	-	-100%
Інвестиційна нерухомість станом на 31 грудня	492,027	571,725	(79,698)	-14%

Джерело: Побудовано автором на основі модифікованих даних «Банку»

Основною причиною зниження залишку інвестиційної нерухомості «Банку» є коригування справедливої вартості та реалізація об'єктів інвестиційної нерухомості.

В 2021 році, незалежним кваліфікованим спеціалістом було здійснено переоцінку інвестиційної нерухомості «Банку». Незалежний оцінювач використовував порівняльний підхід та комбінацію порівняльного з доходним.

Протягом 2021 року, скоротився орендний дохід від інвестиційної нерухомості, так як багато людей почали працювати дистанційно, та не потребували приміщень. Сума зменшення склала 5 672 тис. грн

Кошти банків. З аналізу проведеного нижче в Таблиці 2.7 видно, що кошти в банках у поточному періоді зросли на 46 % або на 4 036 866 тис. грн. порівняно з минулим періодом.

Структура коштів в банках

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.	Зміна	Темп приросту
Заборгованість перед Національним банком України				
Кореспондентський рахунок Національного банку України	181	-	181	100%
Кредити Національного банку України	10,683,434	8,004,384	2,679,050	33%
Заборгованість перед банками				
Поточні рахунки	1,209,443	471,103	738,340	157%
Кредити та депозити	877,300	276,332	600,968	220%
Інша заборгованість перед кредитними установами	18,327	-	18,327	100%
Всього	12,788,685	8,751,719	4,036,866	46%

Джерело: Побудовано автором на основі модифікованих даних Банку

Основною причиною збільшення коштів банку є заборгованість перед банками через угоду про рефінансування з НБУ з лімітом у розмірі 30 000 000 тис. грн. Збільшення пов'язане з новими 4 траншами на суму 2 929 035 тис. грн. із плаваючою процентною ставкою (ставка НБУ плюс маржа (маржа за кредитами рефінансування НБУ становить 0% та ефективною процентною ставкою 9.38%).

Також Банк надавав інвестиційні кредити, пов'язані з бюджетною програмою розвитку (інвестиції в інфраструктуру), обласним комунальним організаціям державного управління.

Станом на 31 грудня 2021 року поточні рахунки включають розміщення п'ятьма українськими банками суму на 578 399 тис. грн. більше ніж станом на 31 грудня 2020 року. Також збільшилась сума депозитів та кредитів, залучених від банків нерезидентів. Зміна суми за аналізуючи роки складає 836 184 тис. грн.

Поточні рахунки в інших банках представлені Лоро-рахунками переважно в українських банках. Як систематично важливий державний банк, Банк регулярно діє як посередник між українськими банками та світовими банківськими установами в їхніх транскордонних операціях в іноземній валюті. Лоро-рахунки мають нестабільний характер, динаміка залишків істотно залежить від бізнес-

потреб банків. Оскільки відсоткова ставка на рахунках Лоро становить 0%, збільшення залишків було ініційовано відповідними банками з власної мети, а не політики Банку щодо залучення. Основний приріст пов'язаний із залученням іноземної валюти- долар США.

Кошти клієнтів. З аналізу проведеного нижче в Таблиці 2.8 видно, завдяки яким складовим зросли кошти клієнтів в Банку в 2021 році.

Таблиця 2.8

Склад коштів клієнтів

Кошти клієнтів включають:	Станом на 31 грудня 2021	Станом на 31 грудня 2020	Зміна
Поточні рахунки			
Юридичні особи	26,124,315	15,977,959	10,146,356
Бюджетні організації	5,570,631	6,132,600	(561,969)
Фізичні особи	3,043,321	2,650,360	392,961
	34,738,267	24,760,919	9,977,348
Депозити строкові			
Юридичні особи	13,175,417	16,648,952	(3,473,535)
Фізичні особи	9,544,477	10,945,315	(1,400,838)
	22,719,894	27,594,267	(4,874,373)
Депозити до запитання			
Юридичні особи	2,690,505	4,539,597	(1,849,092)
Фізичні особи активи	770,433	896,137	(125,705)
	3,460,938	5,435,734	(1,974,796)
	60,919,098	57,790,919	3,128,179
Кошти клієнтів			
Забезпечення гарантій та авалів	1,574,925	292,262	1,282,663
Забезпечення кредитів клієнтам	397,034	198,567	198,467
Забезпечення акредитивів	285,202	44,262	240,940
Забезпечення зобов'язань з надання кредитів	13,074	3,494	9,580

Джерело: Побудовано автором на основі модифікованих даних Банку

В 2021 році порівняно з 2020 роком змінилась структура депозитів. Найбільша частка коштів клієнтів в 2021 році – поточні рахунки юридичних осіб, в 2020 році це були строкові депозити юридичних осіб. В 2021 році поточні рахунки юридичних осіб включали коши 10 найбільших клієнтів, тільки їх сума склала 42%

від загальної суми поточних юридичних осіб Банку, в той час у 2020 році ця сума була в 2 рази меншою, інші ланки поточних рахунків, залишились майже не змінними. В 2021 році депозити юридичних осіб включали кошти, які були залучені в золоті та оцінювались за справедливою вартістю.

Оскільки 53% коштів клієнтів представлені сумами залученими в іноземній валюті, через девальвацію гривні протягом 2021 року спостерігається значний вплив валютного курсу. Загальна сума форекс ефекту становить 2 292 914 тис. грн.

Банк проводить активну політику щодо залучення коштів корпоративних клієнтів, у тому числі державних установ у різних валютах, з метою зробити залучення коштів дешевшими, ніж кошти залучені на міжбанківському ринку.

Розглянемо аналіз коштів клієнтів за географічною концентрацією в представлених таблицях нижче:

Таблиця 2.8.1

Аналіз коштів клієнтів за географічною концентрацією 2021 рік

Назва	Україна	Країни-члени ОЕСР	Країни СНД та інші	Усього
Кошти клієнтів	60,289,845	366,937	262,317	60,919,098

Джерело: Побудовано автором на основі модифікованих даних Банку

Таблиця 2.8.2

Аналіз коштів клієнтів за географічною концентрацією 2020 рік

Назва	Україна	Країни-члени ОЕСР	Країни СНД та інші	Усього
Кошти клієнтів	57,339,499	132,665	318,755	57,790,919

Джерело: Побудовано автором на основі модифікованих даних Банку

За географічною концентрацією відбулись наступні зміни, якщо в 2020 році на першому місці була Україна, а на другому країни СНД «Співдружність незалежних держав» та інші, то в 2021 році, перше місце залишилось незмінним, а

на другому є країни-члени ОЄСР «Організація економічного співробітництва та розвитку», і вже на третьому другому країни СНД та інші.

Таблиця 2.8.3

Аналіз коштів клієнтів за галузями

Галузь	31 грудня 2021 року	%	31 грудня 2020 року	%	Зміна
Фізичні особи	13,358,231	21,9	14,491,813	25,1	(1,133,582)
Енергетика	6,108,247	10,0	1,107,380	1,9	5,000,867
Бюджетні організації	5,570,631	9,1	6,132,600	10,6	(561,970)
Торівля	5,234,854	8,6	4,636,569	8,0	598,285
Видобувна галузь	5,060,933	8,3	4,118,100	7,1	942,834
Транспорт та зв'язок	3,617,077	5,9	7,239,219	12,5	(3,622,143)
Сільське господарство та харчова промисловість	3,452,023	5,7	5,419,806	9,4	(1,967,783)
Професійна, наукова та технічна діяльність	2,799,887	4,6	2,202,632	3,8	597,255
Будівництво	2,411,356	4,0	2,402,630	4,2	8,726
Машинобудування	2,353,547	3,9	2,665,504	4,6	(311,957)
Фінансові послуги	2,320,188	3,8	2,165,735	3,7	154,454
Металургія	1,589,929	2,6	274,021	0,5	1,315,908
Хімічна промисловість	1,152,982	1,9	606,366	1,0	546,617
Охорона здоров'я	1,049,851	1,7	368,880	0,6	680,972
Інформація та телекомунікація	814,844	1,3	506,677	0,9	308,168
Нерухомість	667,216	1,1	501,914	0,9	165,302
Виробництво будівельних матеріалів	588,838	1,0	440,652	0,8	148,187
Металообробка	378,890	0,6	386,150	0,7	(7,260)
Освіта	271,679	0,4	253,014	0,4	18,665
Переробна діяльність	250,329	0,4	236,669	0,4	13,661
Індивідуальні послуги	158,824	0,3	176,486	0,3	(17,663)
Деревообробна промисловість	134,485	0,2	163,789	0,3	(29,304)
Готелі та ресторани	123,550	0,2	11,461	0,1	112,089
В-цтво гумової та пластикової продукції	49,534	0,1	98,106	0,2	(48,572)
Целюлозно-паперова промисловість	39,188	0,1	98,933	0,2	(59,745)
Легка промисловість	33,289	0,1	73,480	0,1	(40,192)
Інше	1,328,709	2,2	1,012,341	1,7	316,362
Кошти клієнтів	60,919,098	100,0	57,790,919	100,0	3,128,179

Джерело: Побудовано автором на основі модифікованих даних Банку

Структура за галузями економіки в 2021 році порівняно з 2020 змінилась. топ-3 галузі в 2021 році: енергетика, бюджетні організації та торгівля, тоді як в 2020 році топ-3: фізичні особи, транспорт та зв'язок і бюджетні організації. Енергетика в 2021 році, сягає 10% від всіх коштів клієнта, тоді як в 2020 році всього 1,9%. Транспорт та зв'язок в 2020 році займав 12,5% (7,239,219), а в 2021 році 5,9% (3,617,077). Кошти клієнтів за галуззю готелі та ресторани зросли в 11 разів, за галуззю охорона здоров'я зросли в 3 рази. Загалом кошти клієнтів зросли на 6%.

Субординований борг. Станом на 31 грудня 2021 року субординований борг зменшився на 367 789 тис. грн. через наступні причини:

1. В лютому та серпні Банк частково погасив борг згідно з графіком платежів у сумі 10 427 тисячі доларів або 284 354 тис грн за курсом на дати погашення;
2. Зменшення на сум 76 577 тис. грн. пов'язане з ефектом форекс внаслідок девальвації гривні щодо долара за 2021 рік;
3. Решта змін пов'язана зі змінами нарахованих, але не сплачених відсотків станом на 31 грудня 2021 року.

Інші залучені кошти. Банк бере участь в багатьох Європейських програмах, таких як: проект з енергоефективності, проект доступу до довготермінового фінансування, програма для кредитування для малих та середніх бізнесів, проект з розвитку експорту та інші додаткові угоди фінансування. З аналізу проведеного нижче в *Таблиці 2.9* видно, що інші залучені кошти у поточному періоді зменшились на 37% або на 7 961 828 тис. грн. порівняно з минулим періодами.

Таблиця 2.9

Структура інших залучених коштів

Стаття	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.	Зміна	Темп приросту
Кредити міжнародних фінансових організацій	10,725,876	12,285,921	(1,560,045)	-13%
Кредити інших фінансових організацій	30,409	26,158	4,251	16%
Емітовані єврооблігації	2,862,542	9,268,576	(6,406,034)	-69%
Заборгованість перед кредитними установами	13,618,827	21,580,655	(7,961,828)	-37%

Джерело: Побудовано автором на основі модифікованих даних «Банку»

Основною причиною різкого спаду інших залучених коштів є зменшення залишку емітованих єврооблігацій, кількість за період скоротилась на 69%. Для оптимізації структури балансу в 2021 році «Банк» здійснив частковий викуп єврооблігацій.

Нерозподілений прибуток. Зміни відбулись через те, що в червні 2021 року, відповідно до Постанови Кабінету міністрів України від ХХ квітня 2021 року №Х, Банк спрямував частину нерозподілених прибутків минулих років до резервного фонду.

Отже, при проведенні загального аналітичного огляду не було виявлено жодних ризиків суттєвого викривлення. Матеріальні зміни були пояснені та жодних невідповідностей не знайдено.

2.2. Оцінка впливу зовнішніх факторів на елементи фінансової звітності

Зовнішні фактори можуть мати суттєвий вплив на фінансову звітність будь-якого підприємства. Це може бути як інфляція так і коронавірус чи війна. Аудитор перед виконанням аналітичних процедур завжди зазначає свої очікування.

Коли аудитор реагує на виявлені ризики, він уточнює очікування щодо отримання відповідних аудиторських доказів шляхом детальних тестів та надання можливості ідентифікувати незвичайні елементи для подальшого дослідження. Важливо дотримуватись скептицизму щодо ризику того, що отримана інформація буде неправомірно впливати на фінансову інформацію [12, с.290].

Загальні очікування, які використовуються для виявлення та розуміння ризиків за допомогою аналізу даних, зазвичай надають змогу якомога глибше дізнатись про бізнес суб'єкта господарювання та його облік операцій. При цьому уточнюються початкові очікування, оскільки аналітика даних надає додаткову інформацію та може показати історичну складову про те, що відбулося в бізнесі підприємства за певний період часу.

Проаналізуємо на даних досліджуваного «Банку» за допомогою оцінки впливу зовнішніх факторів на елементи фінансової звітності. Так як 2021 рік виявився для юридичних осіб, фізичних осіб та державних підприємств складним, то відповідно до 2020 року багато рахунків мають спад залишку. Взяти, до прикладу, статтю «Інвестиції в цінні папери» *Таблиця 2.5*, сума зменшилась на 11,265,407 тис. грн. або на 25%. Інвестувати у складні часи ніхто не прагне, тому сума значно змінює свій напрям і відображення у фінансовій звітності «Банка». Взяти, до прикладу, статтю «Кошти клієнтів» *Таблиця 2.8*. Перед здійсненням аналітики, аудитори написали своє очікування «Ми очікуємо збільшення сум заборгованості перед клієнтами, за рахунок залучення нових клієнтів юридичних осіб та збільшення існуючих рахунків». Загалом за порівняльні періоди сума збільшилась на 3 128 179 тис. грн., або на 5.5%. Часткове збільшення сум заборгованості перед клієнтами було викликано коливаннями валютного курсу. Більш детально розглянемо курс валют в *Таблиця 2.10*.

Таблиця 2.10

Курс валют				
Валюта	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.	Зміна	Темп приросту
Долар (840)	27,27	28,27	(1,00)	-3,5%
Євро (978)	30,92	34,74	(3,82)	-9,0%
Гривня (980)	1	1	-	-%

Джерело: Побудовано автором за даними [13]

В 2020 році гривня стабільно ослаблювала до валюти, через велику кількість різних факторів, але завдяки траншам МВФ «Міжнародний валютний фонд» та Євросоюзу змогла трохи утримати себе в тонусі. Вже в 2021 році один євро коштував на 9% дешевше, а один долар на 3,5%. Долар та євро займають 50% загального портфелю коштів клієнтів в Банку.

2.3. Аналітичні процедури в аудиті підприємства

Аналітичні процедури для кожного підприємства та аудиторського проекту розробляються індивідуально. Вони можуть варіюватись від складних моделей з багатьма елементами та зв'язками до звичайних порівняльних процедур (наприклад порівняння суми депозитів в Банку 2021 до їх суми в 2020 році).

Однією з найбільш часто застосовуваних аудиторських процедур є перерахунок. Перерахунок – це аудиторська процедура, яка перевіряє арифметичну правильність документів або записів. Це незалежна перевірка математичної точності документів і записів. Перерахунок можна здійснити за допомогою інформаційних технологій, комп'ютерних методів аудиту тощо [14, с.384].

Кожного дня команда аудиторів надсилаємо запити клієнту, аби отримати необхідну інформацію щодо діяльності підприємства. Аби аудитори могли використовувати інформацію клієнта, вони повинні її перевірити, звірити та зробити перерахунок, перевірити дані на повноту.

Раніше аудитори часто використовували метод наглядного перерахунку на інвентаризація, проте нині майже 80% банківських співробітників працює дистанційно тому зараз цей метод за таких обставин не використовується. Для банку це не є необхідним методом, його можна й уникнути, проте на підприємствах які займаються поштучним товаром, навіть за таких умов як зараз, аудитори їздять у відрядження та використовують метод наглядного перерахунку.

За основу аналізу візьмемо перерахунок очікуваних виплат по депозитам клієнтів Банку, представлено в *Таблиці 2.11*. Приклад буде зроблений на основі модифікованих даних п'яти клієнтів.

Таблиця 2.11

Перерахунок очікуваних виплат по депозитам клієнтів Банку

Номер Депозитної угоди	Валюта	Сума(вал)	% ставка	Очікувана сума	Різниця
101	840	50,000	1.25%	50,125	0
204	756	30,000	2.00%	30,600	0

303	978	95,000	1.75%	96,663	0
495	980	1,500,000	8.50%	1,627,500	0
575	840	55,000	2.10%	56,155	0

Джерело: Побудовано автором на основі модифікованих даних «Банку»

Використовуючи метод перерахунку не було виявлено жодних різниць в нарахуванні витрат за депозитними угодами. В реаліях проведення аудиту різниць також не було знайдено.

Одним із провідних методів аналітичних процедур в аудиті є порівняння, яке вже не один раз було згадано в дипломній роботі. При здійсненні аналітичних процедур жоден аудит підприємства не проходить без цього на перший погляд звичайного методу.

Висновки до Розділу 2

Завдяки аналітичному огляду фінансової звітності Банку, було проаналізовано основні статті, по яким були суттєві зміни за проаналізований період, та розглянуті на більш детальному рівні. Кожна зміна в фінансовій звітності є наслідком впливу економічної ситуації в країні та попередньо є прогнозованою аудиторською командою. Всі зміни пояснені та різниці не виявлені.

Результати аналітичних процедур є вагомою інформацією для старшого експерту з аудиту, який покладається на її результати при формуванні думки за для аудиторського звіту. Результати аналітичної роботи мають бути відображені в робочих документах аудиторів. Незвичайні відхилення та їх причини обов'язково мають бути проаналізовані за кожним елементом фінансової звітності. Завдяки цьому, аналітичні процедури допомагають покращити якість аудиту фінансової звітності, зосереджуючись на потенційно «небезпечних» місцях та мінімізуючи ризик невиявлення помилок.

Аудитор повинен мати великий спектр знань, так як кожне підприємство має специфічний вид діяльності, через що потрібно в індивідуальному порядку розробляти аналітичні процедури та рівні похибок для нього. Відповідно до закону України « Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» 2018, №9, ст.50 із змінами №1591-ІХ від 01.08.2022, параграф 19, головний експерт з аудиту повинен мати сертифікат аудитора банку від Аудиторської Палати України (додаток А) та повинен скласти ряд екзаменів АССА (Association of Chartered Certified Accountant), (додаток Б).

Особи які мають намір здійснювати аудит банків, повинні:

1. бути громадянином України;
2. мати вищу економічну чи юридичну освіту (не нижче магістра);
3. мати трирічний досвід роботи у банківській сфері, а саме: здійснювати надання будь-яких послуг чи консультацій, пов'язаних з бухгалтерським обліком у

банках, банківським аудитором, консультаціями з фінансової діяльності, оподаткування банків [17,с.56].

Банківський аудит істотно відрізняється від інших видів аудиту (загального, інвестиційного, страхового) як за характером його здійснення, так і за методами проведення аудиторських перевірок. При цьому він базується на тій самій (єдиній, спільній) законодавчій базі, що й аудит названих вище видів [15, с.6].

В світі існує дуже багато видів аналітичних процедур в аудиті. Тому один з головних обов'язків головного експерта з аудиту розуміти, яка мета аналітичних процедур в певному секторі завдань.

Деякі види аналітичних процедур виконуються на основі інформації, отриманої під час аудиту, тому остаточні висновки щодо них будуть зроблені лише на етапі завершення аудиту (через аналітичні процедури). При цьому можливе проведення процедур, коли результати їх виконання відповідають на конкретне запитання і більше не потрібні під час аудиту

Щодо зовнішніх факторів, вони безумовно впливають на розвиток підприємства, а також на його фінансову звітність.

РОЗДІЛ 3. НЕОБХІДНІСТЬ ТА ШЛЯХИ ВОСКОНАЛЕННЯ ЗДІЙСНЕННЯ АНАЛІТИЧНИХ ПРОЦЕДУР В АУДИТОРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1. Ризики аналітичних процедур

Аналітичні процедури були частиною процесу аудиту протягом десятиліть, проте більшість аудиторів не до кінця розуміють їх суть, або того, як їх слід правильно застосовувати для тестування по суті, що призводить до багатьох недоліків аудиту, що може призвести до матеріальних викривлень. Ретельно розроблені аналітичні процедури можуть бути таким ж ефективними, як і перевірка деталей (або, враховуючи різні ситуації, навіть більш доказовими), але задля отримання більшого відсотку впевненості покладатися лише на аналітичні процедури вкрай складно.

Для зменшення витрат та відповідно зменшення плати для клієнта більшість аудиторських компаній намагаються зменшити обсяг документарної перевірки. Такі рішення відбуваються через різке збільшення конкуренції на ринку аудиторських послуг. Задля цього застосовують певні методики та прийоми, серед яких – встановлення прийняттого рівня суттєвості та допустимого ризику невиявлення суттєвих викривлень, а також використання програмного забезпечення для автоматизації процесів обробки фінансової інформації та її інтерпретації.

Такі методи статистики й прикладної аналітики, як елімінування, групування, порівняння, індексація, деталізація показників, балансовий та сальдовий методи використовуються саме під час проведення аналітичних процедур в аудиті.

Наразі, дуже актуальними є проблеми, пов'язані з проведенням аналітичних процедур, проте їм не приділяється належної уваги у вітчизняних доробках. Проблематику застосування аналітичних процедур обговорюються в працях відомих людей, таких як Бутинець Ф. Ф., Усач Б. Ф., Рудницький В. С., Котляр М.

Л., Редька О. Ю., Петрик О.А. та інших. На думку професіоналів, у світовій практиці, аналітичні процедури використовуються на всіх етапах аудиту.

Зазвичай, для написання аналітичних процедур аудитор посилається на інформацію, яку надає клієнт, що вимагає додаткових процедур для отримання впевненості в її точності та повноті. Якщо аудиторська компанія веде проект не першого року, то часто інформаційною базою для аналітичних процедур є дані попередніх аудиторських перевірок, що надає високий рівень впевненості в них. Аудитори великої четвірки часто мають спільні проекти, тому можуть запросити файл попередніх років, проте це потрібно затвердити документарно, якщо клієнт замовляв в них аудит. Інформацію можна вважати достовірною, якщо її було підтверджено за рахунок виконання аудиторських процедур або вона була отримана від надійних третіх зовнішніх сторін. Якщо надійних джерел для отримання інформації немає тоді аналітичні процедури слід замінити на інші аудиторські процедури.

Ризик аналітичних процедур також полягає в отриманні неповноцінних та недостовірних даних. Через достатньо великий ризик, аналітичні процедури мають три рівня: не кількісні, кількісні та складні. Більш детально описано на *Рис 1.1*.

Перед заключенням договору між аудиторською компанією та замовником, підписується договір згідно якому «Замовник гарантує, що він має повноваження й має у своєму розпорядженні всі необхідні документи для проведення аудиту». Якщо замовник надавав не повні дані, через які аудиторською компанією було затримано проведення аудиту відповідно до зазначених годин, то клієнт платить штраф, відповідно до щогодинною ставки аудиторської команди.

Таблиця 3.1.1

Погодинні ставки аудиторської команди

Посада	Гривень за годину
Партнер	12000
Старший менеджер	9000
Менеджер	7000

Старший експерт з аудиту	5000
Експерт з аудиту	2000
Стажер	1000

Джерело: Побудовано автором на основі модифікованих даних «Банку»

Отже кожне надання неповної інформації буде дорого коштувати Банку, так як одна година аудиту команди буде коштувати 36 тисяч гривень.

Зазвичай аудитори вибирають не кількісні та кількісні процедури, оскільки вони простіші у виконанні та відповідно потребують менших затрат часу, проте завдяки складним аналітичним процедурам можна досягти більш високого рівня впевненості.

Важливою передумовою аналітичних процедур є розуміння, на якому етапі аудиторського процесу краще використовувати той чи інший вид аналітики. Важливим є врахування співставленості фінансової та нефінансової інформації, що використовується для проведення проміжного чи фінального етапу аудиту.

Аналітичні процедури зазвичай виконуються на неповних рахунках до підготовки остаточного фінансового звіту підприємства, через це всі коригування які вносяться в продовж аудиту, на жаль не враховуються.

Часто аудитори не використовують аналітичні процедури через недостатню достовірність даних, на яких вона базується та через низьку точність. Аби виявити шахрайство та матеріальні викривлення, не буде достатньо використання лише аналітичних процедур. Можуть мати місце наявні виправлення, які призведуть до штучних змін у взаємозв'язках, які аналізуються в фінансовій звітності, що може призвести до неправильних висновків зроблених аудитором [16,с.313].

Не дивлячись на весь спектр проблематики, які виникають через використання аналітичних процедур в аудиті, аудитори повинні їх використовувати через наступний ряд факторів:

1. виконання аудиту відповідно до міжнародної практики. Відповідно до цього українські аудитори повинні дотримуватись стандартів та процедур,

подібних до міжнародних стандартів. Світові спеціалісти відають перевагу використанню аналітичних процедур в процесі аудиту.

2. впровадження МСФЗ («Міжнародні стандарти фінансової звітності») у національну систему бухгалтерського обліку. МСФЗ збільшує кількість аналітичної інформації, завдяки цьому відкриває можливість більш ширшого використання аналітичних процедур в аудиті підприємств.

3. конкуренція на ринку аудиторських послуг. Так як більшість підприємств в першу чергу звертають увагу на вартість аудиторських послуг, головний експерт повинен утримувати її, мінімузуючи витрати на аудит. Як зазначалось вище, аналітичні процедури порівняно до інших є менш вартісними, проте завдяки ним можна проаналізувати великий обсяг інформації. Тому аудитори беруть їх у всій арсенал використання.

4. високий рівень контролю якості аудиту. Як зазначено в документаціях товариства з обмеженою відповідальністю «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» аналітичні процедури в аудиті сприяють проведенню аудиту на високому рівні.

Розвиток і розширення бізнесу в Україні зумовлюють і розвиток методичних засад організації проведення аудиторських перевірок на підставі використання аналітичних процедур [9,с.26].

Не існує стандартної методики застосування аналітичних процедур для рішення завдань чи наданні потрібного рівня впевненості. Причиною цього є індивідуальна особливість кожного окремого підприємства: організаційна структура, система обліку, внутрішньогосподарські контролю та ведення бухгалтерського обліку. Отже головний експерт з аудиту на власний розсуд, притримуючись професіонального скептицизму, обирає методику та вид подальших аналітичних процедур для підприємства.

3.2. Вдосконалення здійснення аналітичних процедур на основі застосування новітніх облікових процедур

Підвищений інтерес до зовнішніх і внутрішніх методик ведення банківської системи України посилюється у зв'язку з численними банкрутствами банків. Задля того акціонери, власники та зацікавлені особи замовляють аудит, щоб отримати аудиторський висновок.

Аудиторські компанії щодня працюють над своїм вдосконаленням, а також над покращенням своїх алгоритмів та процедур.

Аналітичні процедури це цілісна система, яка між собою пов'язана. Кожен звітній показник пов'язаний з попереднім показником фінансової звітності підприємства. Розробляючи аналітичні процедури, аудитор порівнює дані минулого року щодо кожної статті фінансової звітності, аби не спотворити минулі показники. Аудитор повинен чітко слідувати науково-нормативним підходам до аналізу числових показників, аби вивчити їх поведінку та зробити порівняння з обліком. Завдяки цьому, використовуючи аналітичні процедури, можна виявити зміни в системі економічних показників і порушення в результаті помилок і викривлень в фінансовій звітності банку.

Однією з головних заporук якісної аналітики є отримання повних та надійних даних від клієнта. Аби вдосконалити аналітичні процедури та мінімізувати витрачений час на них, перед початком аудиту варто запросити у клієнта повні, інформативні та надійні дані на основі яких будуть зроблені аналітичні процедури. В разі, якщо банк надасть не повні дані або ж аудиторі виявлять значні зміни та зв'язки, група аудиторів повинна буде розпочати аналіз відхилень, на яке замовнику може бути виставлений додатковий рахунок на компенсацію вартості цих затрат часу і аналітичні процедури вийдуть менш ефективними та втратять свої переваги перед тестом деталей.

Головною метою аналітичних процедур не є виявлення кількісних помилок, а є визначення причин, завдяки чому виникають різниці та за яких умов їх можна пояснити.

У сучасних умовах при використанні методів аналітичних процедур варто звертати увагу на специфіку підприємства, характер облікових порушень та появи нових систем обліку.

В ході аналізу акціонерного товариства «Банк», було з'ясовано, що Банк почав використовувати велику кількість новітніх електронних систем обліку:

Refinitiv/Bloomberg system – міжнародна програма для укладання угод між банками автоматично, перша в Україні сервісна програма казначейських операцій, для прискореної обробки валютних угод за кращими курсами ;

B2 – автоматична система для банківських операцій, це дозволило створити потужний фундамент для подальшої автоматизації процесів та надання нових електронних систем;

DealTracker – автоматизована самостійна програма яка записує дані про угоди (початок укладання угоди, строк погашення, розмір відсоткової ставки, дата завершення угоди);

Автоматичний переказ коштів зі спеціального рахунка в банку на поточні рахунки учасників ринку електроенергії та газу;

Автоматизація операцій з цінними паперами юридичних та фізичних осіб.

Всі фізичні сервери Банку працюють у віртуальному середовищі VMware, що забезпечує раціональне використання серверних потужностей та дозволяє віртуалізованим серверам працювати у відмовостійкій конфігурвції.

Завдяки новим автоматизованим системам, рівень спотворення інформації знижується до мінімуму. Якщо Банк надає інформацію у вигляді виписки з цих систем, аудитор має високий рівень довіри до них, та мінімізує свій час на дізнання повноти даних.

Використання аналітичних процедур допомагає аудиторам зосередитись на вузькоспеціалізованих проблемах, що скорочує обсяг аудиту та інвестований час, а також дає можливість подивитись на взаємозв'язок між показниками.

3.3. Доцільність проведення аудиту за ініціативою господарювання

Аудит фінансової звітності та державний фінансовий аудит можуть проводитись за ініціативою суб'єктів господарювання, а також у випадках, передбачених законом (обов'язковий аудит) . Згідно Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» №2285-IX від 07.02.2018 зі змінами та доповненнями від 31.05.2022 , вказано перелік суб'єктів господарювання, які повинні оприлюднити фінансову звітність користувачам разом з висновком незалежного аудиту. [21]

Обов'язковий аудит повинен проходити в наступних організаціях:

- 1) публічні акціонерні товариства;
- 2) фінансові установи;
- 3) компанії, які є учасниками ринку цінних паперів;
- 4) страхові компанії та товариства взаємного страхування;
- 5) юридичні особи-засновники ПАТ;
- 6) компанії-емітенти облігацій;
- 7) компанії-емітенти цінних паперів під час ліцензування.

Президентом України було додано низку підприємств, за певними ознаками, які стали чинними з 1 січня 2019 року відповідно до закону.

Так як Банк є публічним акціонерним підприємством, він має зобов'язання в проведенні щорічного обов'язкового аудиту незалежними аудиторами .

Завдяки незалежним аудиторам Банк може побачити свої слабкі сторони та проблематику з якою необхідно щось робити. Аудитори завжди кажуть свою точку

зору, так як можна з цим впоратись чи пропонують використання новітніх технологій, завдяки яким процес не буде мати різниць.

Аудит також може проводитись на підприємствах, для яких він є не обов'язковий. Завдяки аудиту фінансової звітності, зацікавлені сторони (інвестори, партнери, кредитори, користувачі) будуть мати підвищений рівень довіри до бізнесу та знижений рівень ризику претензій з боку податкових органів та інших регуляторів.

Добровільний (ініціативний) аудит здійснюється на замовлення зацікавленої сторони, коли перевірку не передбачено в установленому порядку.

Добровільний аудит зазвичай проводиться коли акціонери мають сумнів в своїх робітниках. Краще заплатити за аудит та дізнатись, що коїться із фінансам в компанії та мати спокій, ніж мати сумніви та відчувати, що компанію обкрадають.

Висновки до Розділу 3

Аналітичні процедури є ваговою частиною в проведенні аудиту банку. Не дивлячись на проблематику їх використання, вони надають високий рівень впевненості і коштують дешевше ніж інші види процедур.

Для кожного підприємства потрібен певний підхід та свої методи. Аналітичні процедури мають багато різновидів, які можна ефективно використовувати в процесі всього аудиту, як на початку так і на фінальних стадіях. Такий підхід дозволить своєчасно на ранніх стадіях виявити викривлення та незвичні тенденції, що знизить аудиторський ризик до мінімуму. Завдяки аналітичним методам можна дізнатися багато інформації про процеси на фінансову та нефінансову інформацію та зробити висновки. Проте, лише ними обмежуватись на варто, так як вони не підвладні замінити весь процес аудиту. Нині аналітичні процедури стають дедалі застосовуваними серед аудиторів у всьому світі та їх використання витісняє численні тести деталей.

Так як Банк почав використовувати нові автоматичні програми, ефективність аналітичних процедур зростає, а ризик зменшується. Завдяки новому програмному забезпеченні є точність, прозорість та надійність ведення обліку в Банку.

Аудит фінансової звітності Банку є обов'язком відповідно до закону України, завдяки чому має прозорість та довіру зацікавлених осіб.

Нині завдяки аудиту можна знизити рівень неправильних рішень побудованих на неправильних чи неповних показниках фінансової звітності. Всім компаніям буде корисно підтвердити достовірність та повноту своїх фінансів. Тому рекомендується проводити аудит на підприємствах де аудит не є обов'язковим.

ВИСНОВКИ

Кваліфікаційна робота є теоретичним та практичним узагальненням використання аналітичних процедур в аудиті підприємства на основі аудиту «Банка». Результати дослідження дозволяють зробити наступні висновки:

Велика кількість зарубіжних та українських економістів мають різне уявлення про тлумачення аналітичних процедур в аудиті. З погляду на проведену роботу можна сказати, що аналітичні процедури – це комплекс індивідуальних підходів та методик, підбрані відповідно до роду суб'єкта господарювання, який має високий рівень надійності та низький рівень ризику. Його варто використовувати на всіх етапах проведення аудиту, проте, розуміючи для чого саме необхідно їх застосовувати. На результат також впливають професійні компетенції аудитора та рівень його скептицизму.

Існує великий рівень класифікацій аналітичних процедур, кожен з яких застосовується відповідно до сутності та стадії аудиту. Класифікаційні характеристики дають змогу визначити загальні види аналітичних процедур.

Було продемонстровано, яку роль відіграють аналітичні процедури в аудиті передового банку України, та показано фрагменти фінансової звітності за статтями, у яких відбулись суттєві зміни за проаналізовані періоди.

Було представлено, що завдяки аналітичним процедурам можна не тільки проаналізувати стан Банку та зробити аналіз за попередній рік, а й побудувати міркування щодо наступного року, як себе будуть поводити окремі статті відповідно до економічної ситуації в країні.

Завдяки впровадженню новітніх автоматизованих програмних забезпечень в діяльність Банку, аудиторі мають більше впевненості в отриманих даних, наданих клієнтом задля проведення аудиту та витрачають набагато менше часу аби перевірити інформаційну базу на повному. Завдяки роботизація, вдосконалюється процес розроблення аналітичних процедур для аудиту.

Розвиток і розширення аудиторських компаній в Україні щодня стимулює головних експертів розробляти нові методики, вдосконалювати старі праці та надавати конкурентоздатні послуги.

Завдяки аудиту фінансової звітності , компанії стають більш прозорими та правдивими у веденні свого бізнесу, а також зацікавлені особи можуть бути впевнені в своєму виборі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України 1996 р із змінами, внесеними згідно із Законами №27-ІХ від 03.09.2019, ВВР, № 38, ст.160
2. Барановський Ф. Європа у пошуках ідентичності: висновки для України// Політичний менеджмент - 2007. - № 4. — С. 103-111.
3. International Auditing and Assurance Standards Board, Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх матеріалів-2016-2017. -Частина 1. — 1136 с
4. Офіційний сайт Міжнародної Федерації Бухгалтерів IFAC
5. Проскуріна Н.М Формалізація дії аналітичних процедур на базі інтенсифікації процесів в аудиторській діяльності. Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту. 2019. Вип. 5. 180 с.
6. Аренс Е., Лобекк Дж. Аудит. К.: Фінанси і статистика. 2003. 558 с.
7. Дікань Л.В. Контроль і ревізія: Навчальний посібник / Дікань Л.В. Київ: Центр навчальної літератури, 2016. 245 с.
8. Г. Баширова. Аналітичні процедури в аудиті податку на прибуток. Економіка та держава № 12. 2020. С. 139-144.
9. Сурніна К.С. Аналітичні процедури в аудиті: методологія та організація: автореф. дис. д.е.н.: спец. 08.00.09 «Бухгалтерській облік, аналіз та аудит». Національна академія статистики, обліку та аудиту України. К., 2012. 35 с.
10. Дорош Н.І. Аудит: Методологія і організація: [монографія] / Ніна Іванівна Дорош. – К.: Знання, 2001.- 402 с.
11. Гизятова А.Ш. Аудит: Методологія і організація, 2012.- 330с.

12. Мултанівська Т.В., Горяєва М.С. Застосування аналітичних процедур при аудиті безперервності діяльності. СХІДНА ЄВРОПА: ЕКОНОМІКА, БІЗНЕС ТА УПРАВЛІННЯ. 2017. Вип. 2 (07). С. 285—291
13. Офіційний сайт Національного банку України Офіційний курс гривні щодо іноземних валют (bank.gov.ua)
14. Пилюк Н.М. Методичний підхід до організації аналітичної роботи внутрішнього аудиту доходів від основної діяльності. Науковий вісник Ужгородського університету. 2015. Вип. 1 (45). С. 382—385.
15. Мельник О.І. Аудит банківської діяльності, 2017. С-50.
16. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. Навчальний посібник/ за заг. ред. Г.І. Філіної Київ: Центр учбової літератури, 219. С-320.
17. Слюсаренко В.Є. Аудит: сучасний стан та перспективи розвитку в Україні. 2014. С-148
18. Звірид Н.В. Використання статистичних методів при реалізації аналітичних процедур аудиту. 2019. Вип. 13. С 112-116.
19. Редько О. Методи аудиторської практики. Бухгалтерський облік і аудит. 2017. Вип. 6. С 45-50.
20. Усач Б.Ф. Контроль і ревізія: Підручник / Усач Б.Ф. Київ: Знання-Прес, 2017. С-253.
21. Закон України « Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»
22. Теорія пізнання у розвитку науки про контроль монографія Пушкар М.С. Тернопіль: Карт-бланш, 2015. С-140.
23. Тимофеев В.М. Аналітичні процедури в аудиті: теоретичний та практичний аспект. Технічний прогрес та ефективність виробництва 2017. Вип.56. С 17-19.

24. Пелешко Н.М. Аналітичні процедури аудиту доходів і витрат підприємства. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка"*. 2017. Вип. 647. С. 458—462.
25. Назаренко О.В. Конфлікт інтересів та шляхи його подолання в сучасній аудиторській діяльності. *Вісник СНАУ. Сер. Економіка та менеджмент*. 2019. Вип. 8/1 (31). С. 16—19.
26. Нежива М. О. Аналітичні процедури в аудиті ефективності формування фінансових резервів. *Інноваційна економіка*. 2015. Вип. 1 (56). С. 245—249.
27. Організація і методика аудиту: навч. посіб. / М.О. Никонович, К.О. Редько, О.А. Юр'єва; за ред. Є.В. Мниха. Київ: КНТЕУ, 2016. 472 с.
28. Організація та методика аудиту підприємницької діяльності: Навч. посіб. / О.А. Петрик, В.Я. Савченко, Д.Є. Свідерський. Київ: КНЕУ, 2018. 472 с.
29. Остап'юк, Н.А. Методика оцінки фінансового стану підприємства в умовах інфляції. *Вісник ЖДТУ*. 2017. Вип. 1(55). С. 127—129.
30. Пантелєєв В.П. Внутрішній аудит / За ред. д.е.н., проф. В.О. Шевчука. Київ: Державна академія статистики, обліку та аудиту Державного комітету статистики України, 2016. 247 с.
31. Концепція розвитку аудиту в Україні: теорія, методологія, організація: монографія. / В.П. Бондар. Житомир: ЖДТУ, 2020. 456 с.
32. Івахненко С.В. Використання аналітичних процедур для підвищення ефективності аудиту. *Наукові записки НаУКМА. Магістеріум. Економічні студії*. 2015. Вип. 18. С. 35—40.
33. Інформаційні технології аудиту та внутрішньогосподарського контролю в контексті світової інтеграції: монографія. / С.В. Івахненко. Житомир: ПП «Рута», 2020. 432 с.
34. Іваніна О. О Застосування статистичних методів при вибіркових спостереженнях в аудиті. 2019. Вип. 256. С.138-142.

35. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність 1993, №9, ст.50 зі змінами №2285-IX від 31.05.2022».
36. Закон України «Про банки і банківську діяльність, 2001, №5-6, ст.30 зі змінами №2510-IX від 01.10.2022».
37. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки 2006, №31, ст.268 зі змінами №2479-IX від 19.08.2022».
38. Закон України «Про акціонерні товариства 2008, №50-51, ст.384 зі змінами №1630-IX від 6.10.2021».
39. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність 1991, №29, ст.377 зі змінами №1591-IX від 01.08.2022».
40. Закон України «Про режим іноземного інвестування 1996, №19, ст.81 зі змінами №2463-IX від 17.08.2022».
41. Закон України «Про господарські товариства 1991, №49, ст.682 зі змінами №720-IX від 03.07.2020 №47, ст.408».
42. Закон України «Про товарні біржі 1992, №10, ст.139 зі змінами №1587-IX від 05.08.2021».
43. Закон України «Про страхування 1996, №18, ст.78 зі змінами №2382-IX від 03.08.2022».
44. «Кодекс України з процедур банкрутства, документ 2597-VIII від 12.01.2022».

ДОДАТКИ

АУДИТОРСЬКА ПАЛАТА УКРАЇНИ
м. Київ

СЕРТИФІКАТ АУДИТОРА БАНКІВ
№ 0207

Виданий _____

відповідно до Закону України "Про аудиторську діяльність" та рішення Аудиторської палати України

від _____ року № _____

Сертифікат чинний до _____ року.

М. П. Голова ()
Завідувач Секретаріату ()

 Голова *Тетяна Даремська*
 М. П. ()
 Завідувач Секретаріату *Світлана Кудея* ()

Рішенням Аудиторської палати України

від _____ року № _____

термін чинності сертифіката продовжено до _____ року.

М. П. Голова ()
Завідувач Секретаріату ()

Рішенням Аудиторської палати України

від _____ року № _____

термін чинності сертифіката продовжено до _____ року.

М. П. Голова ()
Завідувач Секретаріату ()

Member

This is to certify that

was admitted a member of the Association

Given under the Seal of the Association

Anthony Harrison

President

Alexander

Deputy President

M. J. Smith

Secretary

Association of Chartered Certified Accountants

This certificate remains the property of ACCA and must not, in any circumstances be copied, altered or otherwise defiled.
ACCA reserves the right to demand the return of this certificate at any time and without giving notice.